

**BUSINESS
FINLAND**

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Business Finlandin lausunto, asiantuntijakuuleminen 20.10.2023

Asia: HE 41/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024 sekä
VNS 1/2023 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2024—2027

Teema: Suomen elintarvikevienti, maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Teija Lahti-Nuuttila

Johtaja, Business Finland

Ydintehtävä
Miksi olemme olemassa?

LUOMME SUOMELLE
VAURAUTTA JA HYVINVOINTIA
KIIHDYTTÄMÄLLÄ
ASIAKKAITTEMME **KESTÄVÄÄ**
KASVUA GLOBAALISTI.

Elintarvikealan vienti ja Business Finlandin rooli

- Business Finland on edistänyt elintarvikealan vientiä pitkäjänteisesti ja suunnannut alueelle ohjelmatoimintaa vuosina 2014 – 2023
 - Maa- ja metsätalousministeriö on rahoittanut Business Finlandin kautta tapahtunutta viennin edistämistoimintaa
- Elintarvikealan vienti on kasvanut 28% vuodesta 2019 ollen vuonna 2022 2,3 mrd euroa
- Viennin kasvu vaatii yritysten omaa sitoutumista ja tavoitteellista toimintaa strategisen tason suunnittelun asteella
- Julkisilla toimijoilla rooli paikata yksityisten toimijoiden palveluaukkoja ja luoda edellytyksiä liiketoiminnalle ja kansainväliselle kasvulle

Yritysten tarpeet viennin edistämiselle

Business Finland on kevään 2023 aikana kartoittanut yritysten tarpeita elintarvikeviennin osalta sekä millä keinoin niihin voitaisiin jatkossa parhaiten vastata:

Yritykset toivovat hyvin konkreettista itselleen parhaiten sopivaa apua viennin edistämiseen.

Messuihin osallistumista pidetään sinällään hyvänä (nice to have), mutta ei niin tärkeänä.

Markkinatiedon saantia ja mahdollisuutta verkottua muiden yritysten kanssa pidetään arvokkaana.

Haasteena nousee esiin heikko sitoutuminen vientiponnisteluihin yritysten ylimmässä johdossa.

Sidosryhmät nostavat esiin myös tarpeen vahvistaa innovaatiotoimintaa tulevaisuuden vientimenestysten synnyttämiseksi ja kilpailukyvyn varmistamiseksi.

Viennin edistäminen jatkossa

- Business Finland voi jatkaa elintarvikeyritysten kasvun tukemista palveluillaan toimintabudjettinsa puitteissa:
 - Innovaatiorahoitus
 - Kansainvälistymisneuvonta
 - Verkostot
 - Markkinatieto ja markkinamahdollisuudet
- Elintarvikealan messujen järjestämisvastuu on yksityisillä messurakentajatahoilla.
 - Yritykset voivat saada Business Finlandista Exhibition Explorer -rahoitusta kansainvälisille messuille osallistumiseen.
- Kestävä ja kilpailukyinen kasvu arvioidaan tapahtuvan erityisesti uusien ruuantuotantoteknologioiden kautta uusien alan toimijoiden toimesta sekä ns. perinteisten elintarvikealan toimijoiden kehittymisen myötä
 - T&K toiminta luo uusia viennin menestystarinoita

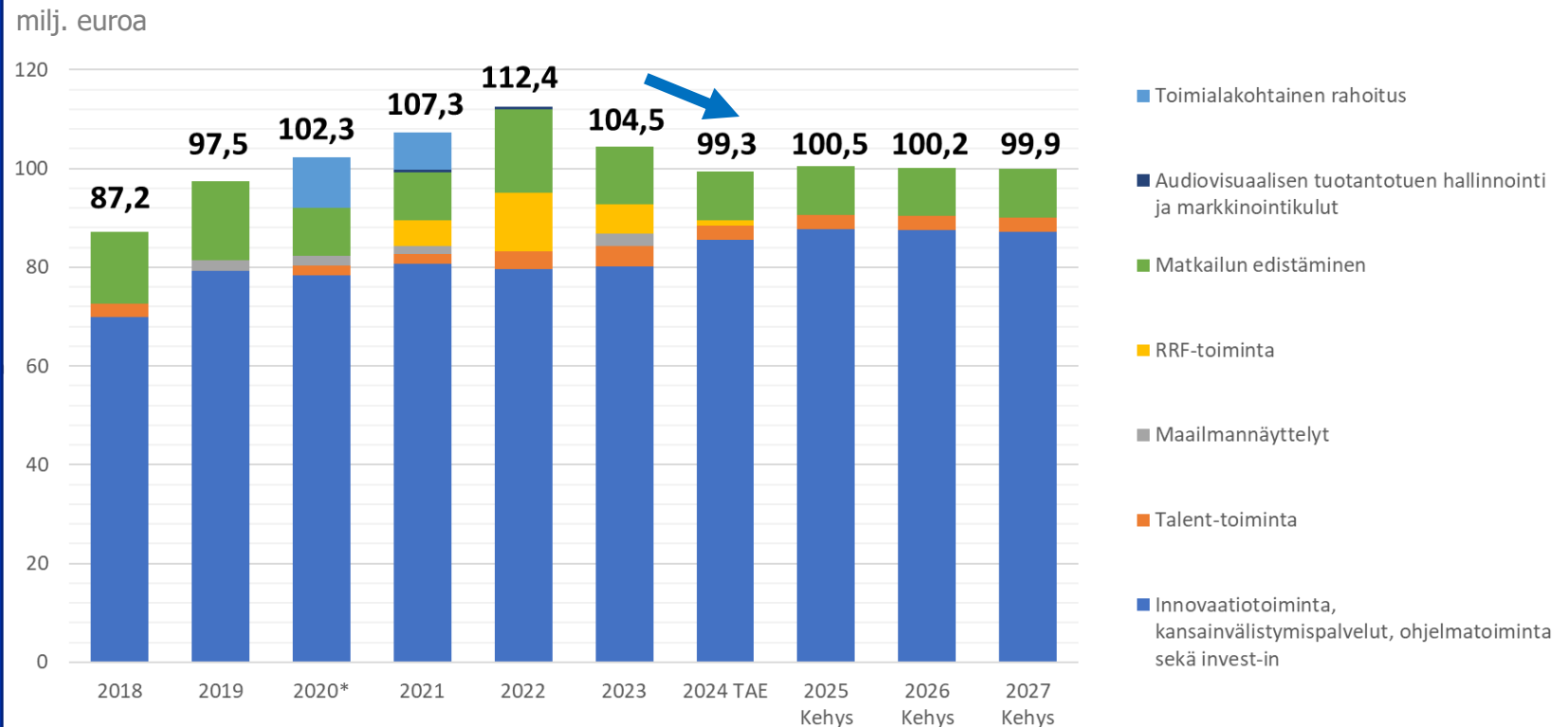

Business Finlandin toimintamenojen laskeva kehitys aiheuttaa toimintaan merkittäviä sopeutuspaineita

Kehitys ei vastaa rajussa murroksessa kamppailevan elinkeinoelämän kasvavaa palvelutarvetta.

Hallitusohjelman tavoitteet aktiivisemmasta viennin ja ulkomaisten investointien edistämisestä sekä yksityisen sektorin aktivoimisesta T&K-toimintaan ovat äärimmäisen haasteellisia.

Erityisen suuri paine kohdistuu matkailunedistämiseen.

Business Finlandin toimintamenojen rahoitus 2018-2027.

Lähteet: TA 2018-2023, TAE 2024, JTS 2024-2027

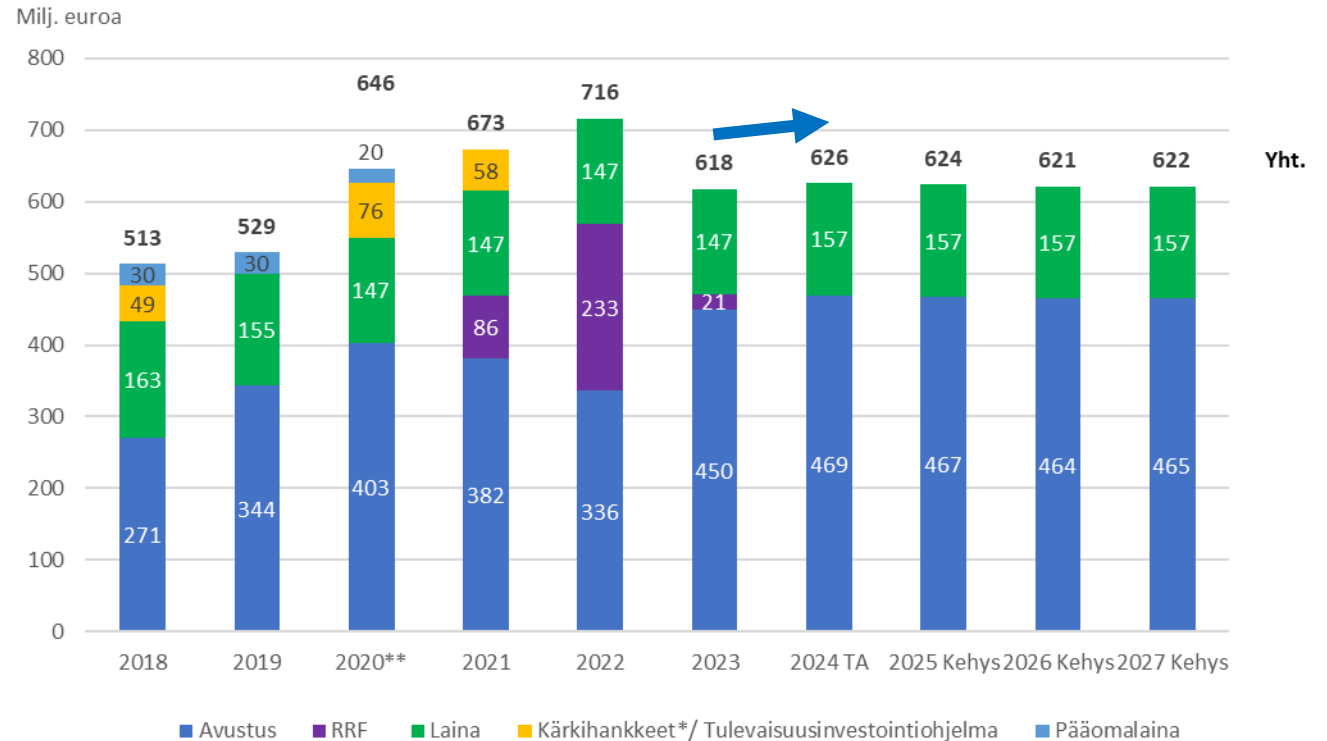
Business Finlandin asiakkaille kanavoituvat rahoituskannusteet lisääntyvät noin 9 milj. euroa

Avustukset pienenevät 1,186 milj. euroa ja lainat lisääntyvät 10,177 milj. euroa.

Rahoituksen profiili muuttuu entistä enemmän T&K-rahoituksen suuntaan.

Samaan aikaan T&K-rahoituksen lisäyksen kanssa muu Business Finlandin kautta yrityksille suunnattu tuki pienenee.

Leikkausten kohdistaminen muihin kuin T&K-panostuksiksi tilastoituviin tukimuotoihin täsmentyy myöhemmin.

*) 2018 Sipilän hallituksen kärkihankerahoitus, 2020-21 Marinin hallituksen tulevaisuusinvestointiohjelma

**) ei sisällä poikkeusrahoitusta (korona)

Business Finlandin myöntövaltuudet 2018-2027 (pyöristettynä milj. euroihin).

Lähteet: TA 2018-2023, TAE 2024, JTS 2024-2027

Arvioita valtion talousarvion ja suunnitelman vaikutuksista

- Business Finlandin toimintamenojen laskeva kehys voi heijastua myös elintarvikealan viennin edistämisen laajuuteen
 - Business Finlandin rahoitus- ja asiantuntijapalvelujen tuotantoon kohdennettavat voimavarat pienenevät TAE 2024:n perusteella 5,172 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna
 - Nykyisessä taloustilanteessa olisi erityisen tärkeää turvata yrityksille palvelukokonaisuus, joka tarjoaa sujuvan reitin suoraan maakunnista maailmalle.
- Samaan aikaan T&K-rahoituksen lisäyksen kanssa muu Business Finlandin kautta yrityksille suunnattu tuki pienenee.
 - Leikkausten kohteeksi joutuvat myöhemmin tarkentuvalla tavalla myös useat pienimuotoiset de minimis -ehtoiset tukimuodot. Näitä on hyödynnetty yritysten kansainvälistymisen edistämisessä.
- Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteet entistä aktiivisemmasta ja tuloksellisemmasta viennin ja ulkomaisten investointien edistämisestä sekä yksityisen sektorin aktivoimisesta T&K-toimintaan vaikuttavat TAE 2024:n perusteella äärimmäisen haasteellisilta.
- Vienninedistämisen rakenteita koskeva hämmennys vaarantaa T&K- ja innovaatiopolitiikan tulevan vaikuttavuuden.

**SUOMI NÄYTTÄÄ
TIEN TULEVAISUUTEEN**

KIITOS!

